

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D. a JUDr. Jarmily Ďáskové, v právní věci žalobce **M. M.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem ve Zlíně, tř. Tomáše Bati 21, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2011, sp. zn. KUSP-61288/2011/DOP/Od, č.j. KUZZ-61288/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 2. 9. 2011, sp. zn. KUSP-61288/2011/DOP/Od, č.j. KUZZ-61288/2011, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen **z a p l a t i t** žalobci náklady řízení ve výši 3.000,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně na pobočce ve Zlíně dne 26. 10. 2011 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2011, sp. zn. KUSP-61288/2011/DOP/Od, č.j. KUZZ-61288/2011, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno prvostupňové správní rozhodnutí Městského úřadu Kroměříž, odboru dopravy, ze dne 1. 8. 2011, č.j. 085057/2010, kterým byl žalobci zadržen řidičský průkaz ev.č.: EA

745106, vydaný dne 2. 5. 2005 Městským úřadem Kroměříž, a to do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku, kterého se měl dopustit žalobce dne 26. 12. 2010 v době po jedenácté hodině večerní v Kroměříži na Hanáckém náměstí tím, že se jako řidič motorového vozidla VW Polo, X, odmítl na výzvu policisty po pozitivní dechové zkoušce podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li žalobce ovlivněn alkoholem, ačkoliv toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Žalobce v žalobě tvrdí, že řidičský průkaz mu je zadržen v rozporu se zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a se zákonem č. 500/2004, soudním řádem správním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a proto je napadené rozhodnutí nesprávné a nezákonné.

Žalobce dále uvádí, že mu bylo dne 10. 1. 2011 doručeno oznámení o zadržení řidičského průkazu evidenční číslo EA X. Dne 12. 1. 2011 pak žalobce nahlédl do spisu, který se týká řízení o zadržení řidičského průkazu. K oznámení o zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu se pak písemně vyjádřil dne 19. 1. 2011 a namítal, že dané oznámení není v souladu se zákonem, protože dle žalobcova zjištění bylo oznámení o zadržení řidičského průkazu č.j. KPZ-65521-3/PŘ-2010-150806-RCA zpracovaného Policií České republiky, dopravním inspektorátem Kroměříž, doručeno provostupňovému orgánu dne 27. 12. 2010. Dne 28. 12. 2010 začala běžet pětidenní lhůta na doručení oznámení. Tato lhůta pak, jak uvádí žalobce, uplynula dne 2. 1. 2011. Žalobce dále uvádí, že oznámení o zahájení řízení bylo vypracováno dne 6. 1. 2011 a doručeno dne 10. 1. 2011. Nedodržením lhůty pěti pracovních dnů, které má správní orgán na doručení oznámení o zahájení o zadržení řidičského průkazu, porušil správní orgán § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu a žalobce dále uvádí, že příslušný správní orgán porušil také § 118c odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť mu nenavrátil zadržený řidičský průkaz bez zbytečného odkladu.

Žalobce také neguje názor žalovaného, že rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu je rozhodnutím předběžné povahy. Odkazuje přitom na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2009, č.j. 7 As 69/2008 – 47, podle něhož takové rozhodnutí není předběžné povahy a není tak vyloučeno ze soudního přezkumu.

Dále se žalobce vyjadřuje k okolnostem správního deliktu, kterého se měl dopustit tak, jak je uvedeno výše v odůvodnění.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním, které bylo Krajskému soudu v Brně doručeno dne 9. 12. 2011. V něm žalovaný uvádí, že jeho rozhodnutí vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci v souladu s ust. § 2 a § 3 správního řádu. Není tak podle názoru žalovaného žádný důvod k tomu, aby soud jeho rozhodnutí zrušil.

Žalovaný dále konstatuje, že námitky žalobce uvedené v žalobě jsou vesměs stejné jako námitky, které uplatnil již v průběhu správního řízení. Z tohoto důvodu žalovaný nemůže k většině z nich uvést nic jiného nebo nic nového. Proto také v plné míře odkazuje na svoji argumentaci, která je uvedena v jeho rozhodnutí ze dne 2. 9. 2011, sp. zn. KUSP-61288/2011/DOP/Od, č.j. KUZZL-61288/2011.

V daném případě bylo předmětem řízení posouzení toho, zda byly splněny podmínky pro zadržení řidičského průkazu, a nikoliv dokazování spáchání přestupku. Z tohoto důvodu ty podklady, které ve spise byly, pro zahájení a vedení řízení o zadržení řidičského průkazu plně postačovaly.

Žalovaný se neztotožňuje s názorem žalobce, že nebyla prvostupňovým orgánem při zahájení řízení o zadržení dodržena lhůta pěti pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu. Výklad právních předpisů je duševní činností, která směřuje ke zjištění obsahu právních norem, vyjádřených v pramenech práva, zejména v normativních

právních aktech (*sic*). Z textu zákona je tedy třeba výkladem dojít ke zjištění, co je obsahem právní normy. Právní instrument zadržení řidičského průkazu obsažený v ustanovení § 118b a § 118c zákona o silničním provozu je dle názoru žalovaného vybudován na tom, že zadržení řidičského průkazu je účinným zásahem proti řidičům, kteří se dopustili závažného protiprávního jednání, za které je možno důvodně očekávat uložení trestu nebo sankce zákazu řízení všech motorových vozidel, a jde rovněž o jakýsi donucovací prostředek pro řidiče, aby se dostavil ke správnímu orgánu k projednání přestupku. Pokud by měl tedy žalovaný přijmout myšlenku prosazovanou žalobcem, tj. že jestliže se řízení o zadržení řidičského průkazu nezahájí striktně do pěti pracovních dnů ode dne převzetí oznámení o jeho zadržení, tak potom je následně vedené řízení nezákonné, pak by ustanovení § 118c zákona o silničním provozu nedávalo smysl, neboť stihnout řidiči oznámit zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu do pěti pracovních dnů ode dne převzetí oznámení o jeho zadržení je v drtivé většině případů prakticky neproveditelné. Respektive smysl ustanovení § 118c zákona o silničním provozu, který žalovaný spatřuje v tom, aby řidič, který se v provozu na pozemních komunikacích dopustí závažného přestupku nebo dokonce trestného činu, mohl do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu opět řídit motorové vozidlo, by byl výkladem žalobce popřen. Žalovaný tedy vyslovuje ten názor, že na lhůtu stanovenou v ustanovení § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu je nutno nazírat jako na lhůtu pořádkovou a nikoliv jako na lhůtu propadnou.

K vyjádření žalovaného k žalobě podal repliku žalobce podáním ze dne 4. 1. 2012, které bylo Krajskému soudu v Brně doručeno dne 9. 1. 2012. V replice žalobce uvádí, že se neztotožňuje s názorem žalovaného, podle kterého je předmětem řízení o zadržení řidičského průkazu posouzení toho, zda byly splněny podmínky zadržení řidičského průkazu a nikoliv dokazování přestupku. V takovém řízení se výrazně zasahuje do práv účastníka a výsledek rozhodnutí v tomto řízení je srovnatelný se sankcí zákazu řízení motorových vozidel. To, zda byly splněny podmínky zadržení řidičského průkazu, je obdobné jako dokazování spáchání přestupku v přestupkovém řízení, proto by se mělo v tomto řízení i obdobně postupovat, aby se zjistil skutečný stav věci a v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 správního řádu umožnit a uplatnit práva a oprávněné zájmy.

Dále pak žalobce uvádí, že lhůtou se rozumí časový interval v němž musí být něco vykonáno, aby nenastal právním předpisem předpokládaný následek. Stane-li se tak, lhůta pozbude významu (bude „dodržena, popř. „zachována“); nestane-li se tak, lhůta uplyne marně (bude „zmeškána“). Lhůta, uvádí žalobce, v daném případě uplynula dne 3. 1. 2010, a protože oznámení bylo vypracováno až dne 6. 1. 2010, byla tato lhůta zmeškána, dále měl správní orgán postupovat dle § 118c odst. 2 zákona o silničním provozu a to tak, že nerozhodl-li dle § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu, měl bez zbytečného odkladu navrátit řidičský průkaz jeho držiteli. Ustanovení § 118c odst. 2 zákona o silničním provozu se nevztahuje pouze na vydání rozhodnutí v dané věci, ale na celý odst. 1 citovaného ustanovení. Podle zákonného ustanovení § 118c zákona o silničním provozu tedy rozhodně postupováno nebylo.

Žalobce rovněž polemizuje s názorem žalovaného, že oznámení o zadržení řidičského průkazu je ve lhůtě pěti pracovních dnů z praktického hlediska neproveditelné. Domnívá se, že vypracování takového oznámení zabere úředníkovi pět, maximálně deset minut, protože takové oznámení má úředník již vypracováno a doplňuje do něj pouze důvody zadržení, jméno, příjmení a adresu účastníka takového řízení. Žalobce pak dále polemizuje s názorem žalovaného, že lhůta stanovená ustanovením § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu je pouze pořádková nikoliv lhůta propadná. Náš právní systém stojí, mimo jiné, na institutu legitimního očekávání – tento s nastolenou problematikou extrémně úzce souvisí a nelze v jeho stínu chápat danou lhůtu jako ryze pořádkovou bez jakéhokoliv efektu. Navíc k překročení této lhůty došlo zcela bezdůvodně.

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“). O žalobě rozhodl bez nařízení jednání za splnění podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1, 2 s.ř.s., poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas.

Žaloba je důvodná.

Podle ustanovení § 118a odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu může policista při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a zabránit mu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen "technický prostředek") nebo odtažením vozidla, jestliže se řidič odmítl na výzvu policisty v případě, že dechová zkouška podle písmene d) byla pozitivní, podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Podle ustanovení § 118b odst. 1 zákona o silničním provozu je policista oprávněn z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zadržet řidičský průkaz. Po zadržení řidičského průkazu oznámí policista bez zbytečného odkladu zadržení řidičského průkazu registru řidičů, u zahraničních řidičů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Podle ustanovení § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností do pěti pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b zahájí řízení, na základě něhož lze rozhodnout o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu; jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, zahájí řízení po předchozím souhlasu státního zástupce. Rozhodl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností o zadržení řidičského průkazu, oznámí to bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k vedení registru řidičů držitele řidičského oprávnění a postoupí mu zadržený řidičský průkaz k úschově. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je vkladatelem údajů do evidence vydaných, odcizených, ztracených a vadných paměťových karet řidiče.

Podle ustanovení § 118c odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí zadržený řidičský průkaz bez zbytečného odkladu jeho držiteli, jestliže nerozhodne o zadržení řidičského průkazu podle odstavce 1.

V projednávané věci je zásadní otázkou charakter lhůty podle § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobce proponuje názor, že se jedná o lhůtu prekluzivní, žalovaný je pak toho názoru, že se jedná o lhůtu pořádkovou.

Žalovanému by bylo možno přisvědčit pouze potud, že uvedené ustanovení § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu neobsahuje sankci, což by nasvědčovalo jeho názoru, že jde o lhůtu pořádkovou.

Při posouzení důvodnosti zásadní žalobcem vznesené námitky ohledně propadné lhůty však vyšel zdejší soud z judikatury správních soudů, z níž se podává následující:

Při poměřování střetávajících se zájmů na jedné straně se jedná o efektivitu institutu zadržení řidičského průkazu a na druhé straně pak zájem na ochraně práv účastníka daného správního řízení. K tomuto se vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 5. 2009, č.j. 7 As 69/2008 – 37, podle něhož *rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu přitom citelně zasahuje do práv a povinností držitele řidičského průkazu. Podle ust. § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu nesmí držitel řidičského oprávnění po dobu zadržení řidičského průkazu řídit motorové vozidlo. Tento zásah do právní sféry držitele řidičského oprávnění lze svou intenzitou srovnat s trestem zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, neboť i ten lze uložit „pouze“ na měsíc či několik měsíců (tuto dobu přitom standardně může trvat přestupkové či trestní řízení).* Zdejší soud proto vychází ze stanoviska o citelnosti zásahu do práv a povinností držitele řidičského průkazu při jeho zadržení.

Ohledně charakteru lhůty zakotvené v ustanovení § 118c odst. 1 cit. zákona se vyjádřil již Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č.j. 30 Ca 93/2008 – 81, podle kterého *lhůtu stanovenou v § 118c odst. 1 větě první zákona o silničním provozu je nutno pojímat jako prekluzivní. Z hlediska toho, co lze smysluplně žádat po správním orgánu, plyne, že v rámci této lhůty musí správní orgán alespoň vypravit oznámení o zahájení správního řízení. Jestliže správní orgán do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b uvedeného zákona ani nevypraví oznámení o zahájení správního řízení, pak je povinen vrátit zadržený řidičský průkaz bez zbytečného odkladu jeho držiteli (§ 118c odst. 2, písm. a) cit. zákona).* Lhůtu stanovenou v ustanovení § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu nutno považovat za lhůtu prekluzivní.

Jak soud zjistil ze správního spisu, oznámení o zadržení řidičského průkazu žalobce bylo doručeno prvostupňovému orgánu dne 27. 12. 2010. Lhůta pěti pracovních dnů k zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu, stanovená § 118c odst. 1 zákona o silničním provozu, tak uplynula dne 2. 1. 2011. Obsahem správního spisu je dále oznámení o zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu v dané věci ze dne 6. 1. 2011, které bylo vypraveno téhož dne. Z uvedeného jasně vyplývá, že lhůta stanovená v ustanovení § 118 odst. 1 zákona o silničním provozu marně uplynula.

Protože tuto žalobcem vznesenou námitku proti správnímu rozhodnutí žalovaného v této věci soud shledal důvodnou, nezbylo než v souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s.ř.s. napadené rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Pro úplnost nutno uvést, že dalšími žalobními námitkami nebylo nutno se dále zabývat, neboť by to pro věc nemělo žádného praktického významu.

Výrok o náhradě nákladů řízení má oporu v ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci byl žalobce zcela úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů spojených s tímto řízením. Náklady na straně žalobce spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo

jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 2. května 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu